

ving, en van de noodgevallen in Israël, telkens als er een beroep werd gedaan op de vanouds bekende chewre¹⁹).

LEW JOM

De uitbreiding van de stad en de toename van het aantal joden leidden ertoe, dat in de jaren twintig in het stadsdeel in de omgeving van de Schietbaanlaan en de Heemraadssingel de vereniging 'Westersynagoge' werd gesticht. Op 16 september 1927 meldt het Weekblad voor Israëlietische Huisgezinnen dat de vereniging 110 leden telt. Men heeft een lokaal in de Bellevoysstraat op het oog met een oppervlakte van 180 vierkante meter. Men wil hiervoor vijf- tot zeventuizend gulden lenen. Tot dan toe behielp men zich met de diensten te bezoeken in de sjoel van het Oudeliedengesticht aan de Claes de Vrieselaan. Ten slotte valt de keus op een pand in een andere zijstraat van de Schietbaanlaan, de Joost van Geelstraat 68-70. Architect J. van Gelderen ontwierp een verbouwing, waardoor het pand twee ruime ingangen kreeg. Links en rechts in de vestiaire kwamen toegangen tot de vrouwenplaatsen. In het midden was de toegang tot de mannenplaatsen. De sjoelruimte was gesierd met glas-in-loodramen, waarin emblemen zoals priesterhanden en een wasbekken voorkwamen. De plechtige inwijding had plaats op 4 maart 1928²⁰).

De goedkeuring van de statuten werd op 19 mei 1923 verleend. De naam luidde 'Lew Jom', 'Hart van het Westen', wat waarschijnlijk als een vrije vertaling moet worden beschouwd. De bijbeltekst Exodus 15,8 waaraan de naam is ontleend spreekt van 'Hart van de Zee'. De oprichtingsdatum is 16 juni 1927. Het doel is de godsdienstzin en het saamhorigheidsgevoel van de joodse bewoners van het westelijk stadsdeel te bevorderen. Middelen daartoe zijn het oprichten en instandhouden van een synagoge, het houden van wetenschappelijke voordrachten en van gezellige bijeenkomsten. Zowel mannelijke als vrouwelijke joodse inwoners van Rotterdam kunnen lid worden. Het bestuur, dat minstens vijf meerderjarige leden telt, beslist over de toelating. Voor wijziging van de statuten moet de helft van de leden ter vergadering aanwezig zijn, waarvan tweederde voorstemmers. De handelingen van de vereniging mogen niet in strijd zijn met de godsdienstcodex²¹).

Aanvankelijk werden alleen op de sabbat diensten gehouden, maar vanaf 1935 hield men ook diensten op werkdagen. In de jaren dertig fungeerde de administrateur van de Stichting Montefiore in Rotterdam, B.J. Stein, als ba'al koree, voorlezer, en de heer